

Úkaz v Trhových Svinech

Milan Strotzer

....

Nakonec to nejlepší, onen předznamenáný úkaz. Skupina dam, převážně zralého věku, zaobírající se aktivitami nedivadelními, si jednoho dne řekla, že to zkusí s divadlem. Získala ke spolupráci Stanislavu Kočvarovou a Sylvu Malinkovou, dvě členky z dámského triumvirátu nezávislé divadelní společnosti Studio dell'arte z Českých Budějovic. Nalézt hru pro početnější ryze ženské uskupení, nadto s výjimkou dvou jmenovaných profesionálek a Aleny Hálové z někdejší vodňanské Šupiny divadelními prkny téměř nedotčené, je úkol nad jiné obtížný. Ale jak **ŽAS – Ženský divadelní spolek z Homole** prokázal, ne nemožný. K vykročení na půdu divadla si vybral zdroj, náležející ke svazkům tzv. červené knihovny, román **Sextánka Viléma Neubauera** z roku 1927. ŽAS nazval svou jevištní adaptaci **Sextánky** a v programovém letáku ji charakterizuje slovy: „*Romantická komedie pro milovníky filmů pro pamětníky a čtenáře červené knihovny... I když se děj odehrává v přísných zdech lycea a hrají výhradně ženy zralého věku, nechybí zde radostné mládí, krásní muži, koketní dívčiny, tanec, zimní sport a také mnoho neočekávaného.*“

Vypůjčil jsem si tuto citaci, neboť bych lépe nemohl jevištní dění charakterizovat. Stanislava Kočvarová, která si zahrála Čtenářku červené knihovny, provázející diváky dějem prostřednictvím vybraných úryvků z románu a která je také v potřebných momentech tím, kdo dění pomáhá organizovat, včetně obsluhy zvukového zařízení, je především autorkou dramaturgie románu a režisérkou inscenace. Nutno hned poznamenat, že inscenace zdařilá, úsměvně a inteligentně bavící diváky a navíc inscenace vypovídající o čemsi, co je znovu přítomné v naší současnosti. To cosi je skutečnost hledání vlastní identity prostřednictvím vzorů v mediálně zvučných osobnostech. V představení Sextánek jsou těmito osobnostmi herci Alec Baldwin a Johnny Depp, přítomní na jevišti v podobě loutek v životní velikosti (plošné hlavy, oblečení na pojízdných stojanech), animovaných Sylvou Malinkovou, která si navíc zahrála ředitelku lycea Vokounovou.

Příběh hry je stejně prostý jako košatý. Do dívčího lycea nastoupí krásný mladý učitel profesor Sychrava alias Alec Baldwin. Premiantka třídy Bínová se do něj na první pohled zamiluje, a ačkoliv se to samé přihodí Sychravovi, jejich vztah vypadá navenek jako nepřátelský. Komplikací vztahu zamilovaných je mladý nápadník Bínové MUDr. Mrázek alias Johnny Depp a také učitelka dějepisu Zyková, která by ráda ulovila pohledného kolegu pro sebe. Když Zyková odhalí vztah Bínové k Sychravovi, nechá ji propadnout z dějepisu. Sychrava je oceněn za svou vědeckou práci, opouští lyceum a vyučuje na pařížské Sorboně. Navíc se z něj vyklube básník píšící pod pseudonymem. Bínová se pod tíhou všech ran, které na ni dopadly, otráví atropinem a zápasí se životem za dozoru MUDr. Mrázka, který byl jejím nápadníkem do doby, než jej postoupila své spolužačce. Mladé zdravé tělo Bínové se z otravy vykřeše a vrací se do života ve chvíli, kdy se nad ní sklání profesor Sychrava, který byl zpraven

o neštěstí MUDr. Mrázkem. Sychrava se s Bínovou ožení a šťastní manželé odjíždějí na vědeckou výpravu do Orientu.

Režisérka S. Kočvarová inscenuje tento příběh na kukátkovém jevišti, v němž je vybudován jakýsi mansion, umožňující operativní změny prostředí pro hru. Inscenačním principem je divadlo demonstrace, těžící z bezprostřednosti a insitního herectví „sextánek“, ale také z loutkářského potenciálu spolupracujících profesionálně vybavených loutkohereček, v případě týchž a Aleny Hálové z herecké zkušenosti. Celkově naivistický duch inscenace je tedy utvářen nejrůznějšími prostředky, v rozpětí od naivního herectví až po výsostnou vynalézavost profesního ražení, a to tak, že vzniká fungující organická jednota těchto na hony sobě vzdálených výrazových prostředků. Zdá se, že je tomu tak především proto, že režie klade na divadelně nezkušené přiměřené nároky a nenutí je k tomu, co by bylo nad jejich síly a na druhé straně nechává v nastoleném řádu vyniknout spontaneitě a nápaditosti vybavených tvůrců. Vznikla tak vzácná jednota – úkaz. Inscenaci zdobí ne jeden vpravdě divadelní nápad a jeho zpracování. Při přehlídkovém představení jsme měli pocit, že tato pozitiva převažují v první části hry, zatímco v druhé se nápaditost a překvapivost řešení poněkud vytrácejí, respektive zvolené výrazové prostředky nemají kvalitu předchozích a tím nedochází ke kýžené gradaci v celku představení. Každopádně jde o velice zajímavý divadelní počín hodný další prezentace, ba co dím, také odborného zkoumání. ŽAS si z Trhových Svinů odvezl cenu za inscenaci a spolu s ní nominaci na národní přehlídku venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou 2007.